

їх скоєнню клієнтом або іншими особами. (Фіолевський, Д.П. / Адвокатура : підручник / Д.П. Фіолевський. 2-ге вид., випр. і доп. К. : Алерта, 2008.- С.- 345-346.)

Але і в адвокатській професії розвелось багато своїх шахраїв. У клієнтів беруть гроші, справою не займаються, не приходять на слідчі дії та в засідання. Зникають без поважних причин. Це також є значним порушенням. (Які порушення правил адвокатської етики поширені в Україні? [Шлях доступу: http://zib.com.ua/ua/124278yaki_porushennya_pravil_advokatskoi_etiki_poshireni_v_ukrain.html])

У своєму приватному житті адвокат також зобов'язаний дотримуватися закону, не вчиняти правопорушень і не сприяти зумисному їх скоєнню іншими особами. (Фіолевський, Д.П. / Адвокатура : підручник / Д.П. Фіолевський. 2-ге вид., випр. і доп. К. : Алерта, 2008.- С.- 345-346.)

Отже, найчастіша причина порушення норм адвокатської етики, на нашу думку, полягає в тому, що правова свідомість як суспільства в цілому, так і окремих адвокатів є досить низькою. А вже потім можна казати про інші причини порушень правил адвокатської етики.

Хомич О.Ю.

*студентка 5-го курсу факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ЩОДО ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ АДВОКАТІВ В УКРАЇНІ: ІСТОРИЧНИЙ ОГЛЯД

Формуванням модерної нації є складний, багатогранний та багатоетапний процес. Про поняття нації та причини їх виникнення писалися багато робіт. Безумовно тенденцією розвитку соціальних знань є їх ускладнення та поглиблення, а отже, поява нових наукових напрямків на стикі вже існуючих напрямків науки. Це стосується і юриспруденції.

Уперше про інститут захисту та інститут представництва згадується в законодавчих актах кінця XIV – початку XV ст.

Адвокати відіграли важливу роль в розвитку української правової думки.

60-90-ті роки XX ст. стали періодом перегляду кримінально-процесуальних стандартів у напрямі лібералізації положень щодо повноважень адвоката-захисника на попередньому слідстві та в судочинстві. А з середини 70-х років з адвокатом як процесуальною фігурою змушені були всерйоз рахуватись слідчі та судові органи.

Адвокатура на всіх етапах розвитку ревно ставилась до підтримання здорового морального клімату в своїй сфері, дотримання вимог професійної етики членами корпорацій у стосунках із довірителями і посадовими особами правоохоронних органів. Це було необхідною умовою отримання суспільного визнання і авторитету. Відповідно формувалась і дисциплінарна практика адвокатури. Історія зберегла докази зусиль корпоративного самоврядування адвокатського співтовариства із створення цивілізованої адвокатури шляхом вироблення і впровадження норм адвокатської діяльності, етичних вимог до адвоката.

Конституція України проголосила найважливішу соціальну функцію адвокатури – забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах.

Роль єдиного незалежного недержавного самоврядного інституту, що забезпечує здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги на професійній основі на закріплених Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» принципах верховенства права, законності, незалежності, конфіденційності та уникнення конфлікту інтересів, реалізується адвокатурою в складній системі правовідносин.

При здійсненні своєї професійної діяльності адвокат виступає носієм обов'язків, іноді суперечливих, стосовно:

- клієнтів;
- судів та інших державних органів;
- адвокатури в цілому та окремих адвокатів;
- суспільства в цілому.

Надзвичайна важливість функціонального навантаження адвокатури вимагає від адвокатів слідування високим етичним стандартам поведінки. При цьому специфіка, комплексний характер обов'язків, що покладені на адвокатуру, обумовлюють необхідність збалансування засад служіння адвоката інтересам окремого клієнта та інтересам суспільства в цілому, дотримання принципів законності і верховенства права.

Дотримання адвокатами особливих деонтологічних вимог і правил розглядається світовою адвокатською спільнотою як необхідна передумова повноцінного функціонування адвокатури, виконання нею її важливої соціальної ролі в демократичному суспільстві.

Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» передбачає дотримання Правил адвокатської етики як одного з основних професійних обов'язків адвоката.

Виходячи з наведених міркувань, ці правила мають на меті уніфіковане закріплення традицій і досвіду української адвокатури в сфері тлумачення норм адвокатської етики, а також загальновизнаних деонтологічних норм і правил, прийнятих у міжнародному адвокатському співтоваристві.

Ці Правила слугують обов'язковою для використання адвокатами системою орієнтирів при збалансуванні, практичному узгодженні ними своїх багатоманітних та іноді суперечливих професійних прав та обов'язків відповідно до статусу, основних завдань адвокатури та принципів її діяльності, визначених Конституцією України, Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та іншими законодавчими актами України, а також закріплюють єдину систему критеріїв оцінки етичних аспектів поведінки адвоката у дисциплінарному провадженні кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури.

Питання дисциплінарної відповідальності адвоката докладно регулюються Законом України " Про адвокатуру та адвокатську діяльність". Цій темі відведено розділ статті з 33-42, розділ 6.

Розкриваючи поняття дисциплінарного провадження (п. 2 ст. 33), законодавець ототожнює його з процедурою розгляду письмової скарги, яка містить відомості про наявність у діях адвоката ознак дисциплінарного проступку. Дисциплінарне провадження містить низку активних дій з виявлення усіх обставин, викладених у письмовій скарзі, судовій постанові чи іншому документі.

Безпосередньо процедура розгляду на засіданні дисциплінарної комісії - це колективна робота з оцінки усіх даних, зібраних під час перевірки фактів за дисциплінарного провадження.

Підставою для дисциплінарного провадження може бути лише письмова скарга.

Останній пункт ст. 33 Закону не викликає жодних заперечень і є цілком логічним з огляду на мету дисциплінарного провадження. Розгляд скарги за адресою робочого місця дає можливість не лише обмежитися перевіркою викладених у скарзі чи іншому документі фактів, але й зважати на інші позитивні чи негативні чинники для об'єктивної оцінки особистості адвоката, до якого провадиться дисциплінарне провадження.

Важливо зазначити, що відповідно до Закону України про “ Адвокатуру і адвокатську діяльність” Підставами для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності" є:

1. Підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності є вчинення ним дисциплінарного проступку.

2. Дисциплінарним проступком адвоката є:

1) порушення вимог несумісності;

2) порушення присяги адвоката України;

3) порушення правил адвокатської етики;

4) розголошення адвокатської таємниці або вчинення дій, що призвели до її розголошення;

5) невиконання або неналежне виконання своїх професійних обов'язків;

Не є підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності винесення судом або іншим органом рішення не на користь його клієнта, скасування або зміна судового рішення або рішення іншого органу, винесеного у справі, в якій адвокат здійснював захист, представництво або надавав інші види правової допомоги, якщо при цьому не було вчинено дисциплінарного проступку.

Таким чином, здійснюючи порівняльний аналіз дисциплінарної відповідальності та професійної етики адвокатів, можна дійти висновків, що правове регулювання відносин у цій сфері, як і в інших питаннях організації та діяльності адвокатури врахувало і враховує демократичні тенденції розвитку суспільства. Прийняття Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» відкрило можливості для подальшого удосконалення норм законодавства і практики його застосування.